

1973

OSLO
NYE
I CENTRALTEATRET

Kjaerlighetens Komedie

Kjærlighetens Komedie av Henrik Ibsen

Publikumstjenesten

Kjærlighetens komedie

24g048979

er tilrettelagt for Centralteatret med spesiell appell til den unge generasjon og et publikum som ikke nødvendigvis har kjennskap til stoffet på forhånd. Dette har ført til strykninger i teksten, dels for å få spilletiden i overensstemmelse med hva som er vanlig i dag, og dels for å la komediens problematikk ligge mere åpen og forhåpentlig også gjøre den klarere.

Forestillingen har en rekke musikalske innslag komponert av Finn Ludt. Ibsen selv ønsket musikk til «Kjærlighetens komedie» — både som en bakgrunnsmusikk til enkelte scener og til alle versene.

Komedien ble skrevet ferdig høsten 1862. Ibsen hadde flyttet fra Bergen til Christiania og blitt sjef for Det norske Theatret, giftet seg og fått en sønn, Sigurd. Teaterdriften ga ikke noe levebrød og Ibsen ble nødt til å prøve som fri forfatter. Det tvang ham til et kraftforsøk på å fullføre en komedie, som han i årevis hadde forsøkt å finne form på.

OPPRØRER . . .

I «Kjærlighetens komedie» møter man en ny Ibsen, mere moden, farligere, en opprører mot det konvensjonelle samfunn, en sannhetsapostel med replikker som er blitt til alle manns kjennskap: «Der går en nemesis igjennom livet — å rømme vekk fra den, er ingen givet.»

Eller «Og har jeg enn seilet min skute på grunn, O, så var det dog deilig å fare» o.s.v. I sitt forord til annet opplag av «Kjærlighetens komedie» skrev Ibsen bl. a. at det var et stykke hvor han «efter bedste evne svang pidsken over kjærlighederne og ægteskaberne». Bak problem-stillingene skimtet man Camilla Collett og Søren Kierkegaard og den gjennomgående tesen var at ekteskapet ikke er lempelig for diktere. Derfor stiller også forfatteren det idealistiske krav til stykkets poet, den unge Falk at han skal oppgi ethvert forsøk på å vinne lykken sammen med sin Svanhild, som han elsker og som elsker ham. Og det bare fordi kjærligheten ikke vil kunne leve i dem evig som på den første dag, og fordi lykken plutselig kan dø.

Å ekte den man elsker vil være synd mot kjærligheten. Å gifte seg til trygge kår med en annen enn den man elsker, er derimot nettopp det man skylder kjærligheten.

Anders Hatlo som Falk
og Eva Opaker som Svanhild.

STOKKEPRYL . . .

Da «Kjærlighetens komedie» forelå trykt — i nyttårsbilaget til «Illustreret Nyhedsblad» — ble stykket ikke nettopp mottatt med begeistring. Jonas Lie, som var bladets redaktør, skrev til Bjørnson at han ikke var synderlig tjent med den spydige og nedslående motagelse av kritikerne. Og selv kunne han ikke med sin beste vilje forsvare innholdet. Ibsen selv uttalte senere at hans kone var den eneste som billiget stykket. Hans Heiberg skriver i sin fortreffelige Ibsen-biografi at han innbiller seg at «det blant annet skyldtes at hun i langt høyere grad enn ved noen av de andre stykkene har vært med på å sette opp selve problemstillingen — hun har vært med på hans hån, men også på hans selvironi». Et medlem av Det akademiske kollegium skal ha uttalt at den som skrev en slik komedie burde ha stokkepryl og ikke det stipendiet han søkte om. I en småby som Christiania vakte det pinlig oppmerksomhet at en gift mann kunne legge fram slike synspunkter som Ibsen gjør i «Kjærlighetens komedie». Og teatret våget ikke å sette det opp . . .

100 ÅR SIDEN UR-PREMIEREN

Men den svenske teatersjef Ludvig Josephson slo et slag for «Kjærlighetens komedie» på Christiania Theater ti år senere.

24. november 1873 — altså for så å si nøyaktig hundre år siden — fant ur-premierens sted. Oppsetningen var fargerik og fantasifull — hvis man skal feste lit til datidens avis-anmeldelser. Og det var tydelig at innholdet ikke lenger var så sprengladet av krutt at komedien ikke kunne spilles.

Med jevne mellomrom ble «Kjærlighetens komedie» spilt på Bankplassen. 77 ganger sto den på plakaten — helt fram til 1898 og oftest med flere fra den første oppsetningen:

Laura Gundersen som Svanhild, Sigvard Gundersen som Falk og med en av «gullalderen's» ypperste skuespillere, Johannes Brun som en glitrende og festlig pastor Stråmand.

Kjærlighetens Komedie av Henrik Ibsen

Regi: TERJE MÆRLI

Musikk: FINN LUDT

Scenografi: HARALD MARTIN

Kostymer: ADA SKOLMEN

I R O L L E N E:

Fru Halm	MARIT HALSET
(en embetsmanns enke)	
Svanhild } (hennes døtre)	EVA OPAKER
Anna } (hennes døtre)	MARIT SYVERSEN
Falk	ANDERS HATLO
(en ung forfatter)	
Lind	GARD ØYEN
(teologisk student)	
Guldstad	ARNE LIE
(grosserer)	
Styver	CARSTEN WINGER
(kopist)	
Frøken Skjære	AUD SCHØNEMANN
(hans forlovede)	
Stråmand	WILLIE HOEL
(prest fra landet)	
Fru Stråmand	SISSEL SELLÆG
(hans kone)	

Prestefolkets barn:

HARALD LYCKE, TONE LYCKE, HEGE THORSTENSEN, BEA BRITT BJØRNSKAU, HILDE JÆGER, DIANNA NILSEN, MAY KRISTIN SOLBERG, MONICA CHRISTENSEN, ANITA CHRISTENSEN

Carsten Winger
og Aud Schønemann.

ORKESTRET: Finn Ludt, Ellen Bjørnebye,
Viggo Lillelien.

Inspisient: JAN-EINAR SCHWARTZLUND

Scenemester: JACK JUNIZEWSKI

Lysmester: TROND SÆTRE

Parykker/sminke: TRYGGVE LARSSEN

Suffløse: GERD HEIDE STEEN

Rekvisitter: LAILA HAUGE

Ett kvarters pause.

TO MUNTRE HERRER FRA VERONA

— årets musical — er blitt en formidabel suksess i Rosenkrantzgaten. Men så er det også en lett, underholdende og morsom forestilling med et dryss av iørefallende melodier og rytmer.

«En fantastisk forestilling», skrev Arne Hestenes i Dagbladet og han fikk følge av de fleste andre kritikere i sin omtale av forestillingen.

«TO MUNTRE HERRER FRA VERONA» blir stående på repertoaret fremover. Ingen tegn til sviktende publikums-interesse på denne siden av årsskiftet.

**Oddbjørn Hesjevoll som Speed
og Arve Opsahl som Launce.**

Kirsti Sparboe og Kjersti Døvigen.

Bak: Per Theodor Haugen og Toralv Maurstad.

HVA DE ANDRE TEATRENE SPILLER:

NATIONALTHEATRET har på sitt repertoar Kent Andersons «Agnes», iscenesatt av Otto Homlung, Astrid Lindgrens «Karlson på taket» som familieforestilling i regi av Mats Ek. Senere kommer Molières «Den innbilt syke».

AMFISCENEN spiller Strindbergs «Den sterkeste» og «Kreditorer» i Stein Winges oppsetning. Dessuten står både «Gengangere» og «Frøken Julie» på plakaten.

DET NORSKE TEATRET gir Ibsens «En folkefiende» med Ingebjørg Sem som instruktør, «Bør Børson» i regi av Sverre Udnæs, samt Gejerstams «Store Klas og Lille Klas», satt opp av Kjetil Bang-Hansen.

SCENE 2 har gitt plass for Tennessee Williams «Varsel for små fartøy», regi Bjørn Endreson, «Don Juan kjem frå krigen» av Ödön von Horvath, med Harald Hoaas som instruktør.

DEN NORSKE OPERA spiller bl. a. Mozarts «Figaros bryllup» i Arne Hendriksens oppsetning, Rossinis «Barberen i Sevilla», regi Jens Chr. Ek og Puccinis «Kappen» og «Gianni Schicchi» med Per E. Fosser som ansvarlig for iscenesettelsen.

På ballett-repertoaret står bl. a. Beriozoffs «Tornerose» med Tsjaikovskis musikk, «Spill med kort» av John Cranko og «Petrusjka» av Fokin.

RIKSTEATRET reiser rundt med Ibsens «Vildanden» i Merete Skavlans regi, «Eksperiment» av Stian Sørli, satt opp av Thea Stabell samt Loewe/Lerners «My Fair Lady» presentert av Terje Mærli.

OSLO
NYE

spiller

CENTRALTEATRET

**SISTE
MUPPETE!**

med

Arve Opsahl

Regi: Jon Lennart Mjøen

ARETS MUSICAL

**TO
JUNI
FRA VERONA**

Regi: Barthold Halle

For barna

RØDHETTE

Av J. Schwartz

Regi: Kari Sundby og Karel Hlavaty

I BYMUSEET PÅ FROGNER

Dukkeforestillingen

«NON STOP SIAM»

Av Jean-Loup Temporal